

AJANKOHTAISTA

Symposiumi eurobloggaamisesta Brysselissä

Riitta Oittinen

Kansainvälinen EuroBlog-symposiumi pidettiin maaliskuussa kolmatta kertaa. Sen järjesti *European Public Relations Education and Research Association* (EUPRERA). Vuosittaista EuroBlogia emännöi tänä vuonna Brysselin *Institut des Hautes Etudes en Communications Sociales* (IHECS), käytännön mediaopintoihin keskittyvä oppilaitos jossa on 1300 opiskelijaa. Mikäli internetiltä löytämäni epävirallinen ennakkotieto pitää paikkansa, vuonna 2010 tapahtuma pidetään Jyväskylässä.

Brysselin symposiumin teemana oli *Social media and the future of PR: New ideas, new research, new business*. Vaikka käsitteen sosiaalinen media sisältö on keskustelun alla, siitä puhuttaessa yleensä tarkoitetaan tietoverkossa toimivaa, yhteisöllisesti tuotettua – tai ainakin yhteisöllisesti jaettua – mediasisältöä, jonka yhteydessä käyttäjät jakavat keskenään mielipiteitään, mielityksiään ja kokemuksiaan. Tällaisia palveluja ovat esimerkiksi, weblogit, keskustelupalstat, podcastit ja kuvanjako-ohjelmat.

Symposium kesti kolme päivää. Opiskelijoilla oli tilaisuuteen vapaa pääsy. Parinsadan hengen yleisössä heitä olikin runsaasti. Naispuoliset opiskelija hoitivat ainakin ensimmäisen päivän kahvitarjoilun. Aloituspaneelissa puolestaan istui kymmenkunta miestä, joista silmämääräisen arvion perusteella vain yksi oli alle 50-vuotias. Symposiumin alussa esitetty toteamus, että nuoret ja naiset osaavat usein käyttää sosiaalista mediaa opettajiaan paremmin, ei siis erityisemmin näkynyt puhujalistassa, eikä esitelmien otsakkeissakaan.

Sosiaalisen median opettamista käsittelevässä sessiossa Richard Bailey (Leeds Metropolitan University) ja jatko-opiskelija Helena Makhotlova kertoivat leedsiläisiä digitaalitatiiveja (s. 1985–1990) koskevasta tutkimuksesta. Perinteisen puheopetuksen tylsyys on heille suuri ongelma, sillä kyllästymiskynnys ylittyy peräti 5 minuutissa. Tutkijat ehdottivat yhdeksi ratkaisuksi virtuaaliopetuksen ja siihen liittyvän omatoimisuuden lisäämistä. Pitkästyminen ilmeni nuorena EuroBlog -tapahtuman yleisössäkin, joka supisi keskenään herkeämättä. Ehkä symposium oli heistäkin ”boring”, kuten Makhotllova tutkimusjoukkonsa mielipiteen tavanomaisesta luento-opetuksesta tiivisti. Tosin osaselitys hälinään saattoi piillä kuuntelijan tai puhujan huonossa kielitaidossa (joka paljastuu armotta myös joidenkin esitelmöitsijöiden englanninkielisissä blogeissa). Hieman yllättävää oli, etteivät uuden median ammattilaiset osanneet puhua mikrofoneihin keskivertotutkijaa paremmin.

Tietokoneavusteisen opettamisen ohella symposiumissa tuli esille yleishavaintoja virtuaalikäyttäytymisestä. Wolfgang Luenenburger (Edelman Europe) totesi blogien olevan monia muita nettifoorumeita kontrolloidumpia, koska blogin kirjoittaja pystyy helposti editoimaan tai poistamaan puheenvuoroja. Blogien henkilökohtaisuus aiheuttaa sen että ne ovat ikään kuin kirjoittajansa olohuone, jota vierailijat eivät halua ”sotkea”. Vapaat keskustelufoorumit puolestaan ovat toreja, joilla huono käyttäytyminen on olohuonetta tavallisempaa.

Thomas Pleil (Hochschule Darmstadt) kertoi miten hän käyttää sosiaalista mediaa PR-alan opiskelijoidensa kanssa. Pleilin opetus alkaa yleensä käytännön neuvoilla, sillä varsin-

kin RSS-syöte tai verkolle laitettavat yhteiskäyttöön tarkoitetut kirjanmerkit ovat opiskelijoille yleensä tuntemattomia. Pleil piti toimivana muu muassa vanhaa kunnan ryhmätyöskentelyä, tällä kertaa kuitenkin osittain virtuaalifoorumeiden avulla. Tosin kollektiivisuus ei aina toimi, sillä opiskelijoilta puuttuu solidaarisuutta: he eivät yksinkertaisesti käyttäneet yhteiseksi tarkoitettua bookmarks -toimintoa niin että olisivat merkinneet muistiin muita kuin itseään hyödyttäviä sivustoja. Myönteistä sosiaalisen median opetuskäytössä Pleilin mielestä on se, että hiljaisemmatkin opiskelijat saadaan mukaan. Sen sijaan verkolta kopioiminen on aito ongelma. Pleilin jälkeen puhunut yhteisöviestintää opettava Kaja Tamper (Jyväskylän yliopisto) kertoi vauhdikkaasti, kuinka hänen ensimmäinen blogia hyödyntänyt kurssinsa oli alkanut kompuroiden, mutta seuraavat kurssit olivat jo onnistuneita. Hänen ja muutaman muun opettajan yhteisopetuksessa opettajat kirjoittavat blogiin varsinaisen opetustekstin ja opiskelijat tekevät huomionsa kommenttikenttiin. Kurssin jälkeen useat opiskelijat olivat Tampereen mukaan innostuneet pitämään omaa blogia. Jäi epäselväksi liittyykö tämä heidän opiskeluunsa.

Koska olin paikalla vain osan aikaa, en voi antaa tapahtumalle yleisarvosanaa. Vähäisempiin osallistumiseen paljasti joitain ärsyttäviä ja huvittaviakin ilmiöitä, jotka ovat melko tyypillisiä verkkoteknologiasta innostuneiden keskuudessa. Vaikka symposiumin sisällölliseen antiin ja osallistujamäärään nähden tapahtuman näkyvyys cyberavaruudessa oli suuri, ei sosiaalisen median käyttö aina tuonut lisäarvoa itse asiaan – päinvastoin.

Tieto EuroBlogista välittyi sen kotisivujen ohella yksittäisten ihmisten blogien kautta. Tapahtumalla on myös parinsadan jäsenen *Facebook*-ryhmä. Keskustelua ryhmässä ei varsinaisesti syntynyt, mutta sinne ilmestyi symposiumin jälkeen valokuvia osallistujista kaljalla. Kuvanjako-ohjelma *Flickrin*kin laitettiin muun muassa otoksia mikrofoniin puhuvista esitelmöitsijöistä ja yleisön takaraivoista – ruokailutilan punaista kokolattiamattoa unohtamatta. Lisäksi kirjanmerkkisivusto *del.icio.us* sisältää kymmeniä, jotenkin EuroBlog -aiheeseen kytkeytyviä kirjanmerkkejä. Osa niistä tosin sisältää ainoastaan seminaariohjelman kopion, kenties ”see you there” -kommentilla ryyditettynä. Virtuaalitekniikan egopump-pauskäytöstä kertoo, että osallistujat saattoivat merkitä kotipaikkansa symposiumin kotisivujen *Google*-karttaan. Sen sijaan kotisivuilta oli vaikeaa löytää tapahtumapaikan varsinaista katuosoitetta edes ihan vanhanaikaisesti kirjoitettuna, puhumattakaan että sen sijainnin ilmoittamisessa olisi hyödynnetty verkkokarttaa.

Virtuaalijälkien jättämien ei loppunut tähän. Avajaistilaisuuteen saapuvia filmattiin (ilman lupaa) ja seminaaripäivien koosteet laitettiin *YouTubeen*. Sessiot myös blogattiin. Yleisössä näkyikin paljon kuuntelijoita kannettaviensa kanssa, joskin puheenjohtajat valittelivat useaan otteeseen wifyhteyden kelvottomuutta. Moni osallistuja riensi välijajalla näpyttelemään kännykkäänsä.

Seminaarin jälkeen erillinen wikisivusto tarjoaa esitelmien abstraktit ja linkkejä puhujien kotisivuille ja blogeihin. Yksi esiintyjä oli laittanut verkon *slideshare*-ohjelmaan *power point* -esityksensä. Yhteydenotto siihen tosin heitti useamman kerran ulos verkolta. Wikisivustoille ilmestyi myös linkki EuroBlogin esitelmöitsijän, Rick Murray (Edelman Digital) parin minuutin *YouTube* -haastatteluun, jonka oli kuvannut seminaarin toinen esitelmöitsijä, bloggaaja ja tutkija Neville Hobson. Murray kiteytti seminaarin saldoa toteamalla että tutkijat ovat hyväksyneet muutostarpeen ja alkavat havaita sosiaalisen median tarpeellisuuden. Seminaaria kommentoivien blogikirjoitusten perusteella kävi viimeistään selväksi, että yritysmaailmassa ja sen liepeillä toimivat pitävät tutkijoiden sosiaalisen median taitoja heikkoina.

Nimi EuroBlog jäi minulle mysteeriksi, keskustelut kun liikkuvat yleisemminkin sosiaalisessa mediassa. Myös euro-etuliite hämmästytti, sillä jo aloituskeskustelussa oli useita yhdysvaltalaisia. Ehkäpä eurolla haluttiin vain viitata eurooppalaiseen järjestäjään. En myöskään tiedä mitä sanottavaa EuroBlogilla oli sosiaalisen median suhteesta totalitaarisiin valtioihin tai akateemisen maailman ja markkinavoimien kohtaamiseen, sillä en päässyt etiikkaa ja juridisia haasteita käsittelevään sessioon.

Vaikka sosiaalisella medially on epäsosiaalinen – jopa julma – kääntöpuolensa, symposiumin yleistunnelma oli iloinen ja optimistinen. Koko aihepiirin tuoreudesta kertoo se, että loppupaneelissa keskusteltiin vain kymmenen vuoden aikajanalla otsikolla *Five years back, five years ahead!* Tällä hetkellä sekä symposiumin fokus että kohderyhmä vaikuttavat olevan hieman epäselviä. Microsoftin kehittämisspällikkö Kris Hoet kutsui tapahtumaa hyvin akateemiseksi. Itse olisin aivan päinvastoin ollut kiinnostunut kuulemaan enemmänkin teoreettisempia avauksia, ja toisaalta konkreettisia tutkimustuloksia mutu-jutustelun sijaan. Järjestäjien halu oli saada yhteen akateemisen maailman tutkijoita, PR-toiminnan parissa työskenteleviä ja tietotekniikan asiantuntijoita, eikä näitä kaikkia tyydyttävää symposiumia ole helppo koostaa. *Le Monde*en bloggaava Gilles Klein antoi napakan yleisohjeen, joka kuitenkin lienee kullan arvoinen meille kaikille: ”jos sinulla ei ole mitään sanottavaa, älä käytä sosiaalista mediaa.”

Lisätietoa täällä: <http://euroblog2008.pbwiki.com/>

VTM **Riitta Oittinen** on Brysselissä asuva Helsingin yliopiston yhteiskuntahistorian laitoksen jatko-opiskelija.